Memo

Aan	C. Angevaren
Van	M. Heuvelmans, C. Knapen en R. Alaerds
CC	A. Brummans, L. Ceelen
Datum	16 april 2026
Onderwerp	Bijdrageverdeelsystematiek gemeentelijke bijdrage

Aanleiding
Naar aanleiding van de concept ontwerpbegroting 2027 VRLN zijn door gemeente Mook en Middelaar vragen gesteld over de totstandkoming van de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN. Bij de beantwoording van deze vragen is door VRLN geconstateerd dat er onjuistheden zaten in toedeling (bijdrageverdeelsystematiek) van de gemeentelijke bijdrage naar deelnemende gemeenten. Om die reden is een verdiepende analyse uitgevoerd waarbij uitvoering van de bijdrageverdeelsystematiek is getoetst aan de besluitvorming over dit onderwerp. *Afbakening:* het betreft niet de hoogte van de totale gemeentelijke bijdrage, maar de bijdrageverdeelsystematiek van de gemeentelijke bijdrage naar de deelnemende gemeenten.

Analyse

<u>Geldende besluitvorming</u>
Wat betreft de verdeling van de gemeentelijke bijdrage is de volgende besluitvorming het uitgangspunt:

1. ‘Harmonisatie gemeentelijk bijdrage’ (AB besluit d.d. 11-03-2016). Vanaf begrotingsjaar 2017 zijn de kostenverdeelsteutels (bijlage 1) in combinatie met de daadwerkelijke afname van standaarddienstverlening (bijlage 2) bepalend voor bijdrageverdeelsystematiek naar de gemeenten. Ingaande begroting 2017 met een ingroeiperiode van 4 jaar (respectievelijk: 25%,50%,75% en 100 %). De belangrijkste uitzonderingen in de bijdrageverdeelsystematiek zijn:
    - Mook en Middelaar neemt geen dienstverlening voor Jeugdgezondheidszorg af.
    - De MER-gemeenten en Venray hebben een lagere dienstafname bij het programma Veiligheid.
2. ‘Bijdrageverdeelsystematiek jeugdgezondheidszorg’ (BC GGD d.d. 31-03-2021). Er is een nieuwe verdeelsleutel uitgewerkt voor de gemeentelijke bijdrage in de kosten van de jeugdgezondheidszorg, omdat de bestaande sleutel met SES-scores (Sociaaleconomische Status) niet meer gebruikt kon worden. In de nieuwe verdeling wordt gerekend met een variant met beleidsindicatoren, welke zo veel mogelijk bij de SES-verdeling in de buurt komt. Maar wel werkend met extern, door het CBS vastgestelde variabelen. Gebruikte indicatoren:
    - Aantal jongeren 0 t/m 17 jaar;
    - Aantal éénouderhuishoudens die bijstand ontvangen en
    - Aantal huishoudens met laag inkomen

    Ingaande per begrotingsjaar 2022, met ingroeimodel: 2022 25%, 2023 50% en in 2024 75%. Vanaf 2025 100%.

Bevindingen

Op basis van de geldende besluitvorming is nu de bijdrageverdeelsystematiek van de begrotingen 2017 t/m 2027 (2027 concept) getoetst. Daarbij zijn de volgende bevindingen gedaan:

1. **Gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar 2019 t/m 2027 is onjuist vastgesteld**. Ter demping van de herverdeeleffecten op de gemeentelijke bijdrage voor de programmaonderdelen bij Publieke Gezondheid zijn handmatige correcties doorgevoerd op de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar.
    a. In de jaren 2019 t/m 2024 is de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar voor het programma Publieke Gezondheid verlaagd, met dezelfde bedragen is de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar bij het programma Brandweerzorg verhoogd.
    b. In de jaren 2025 t/m 2027 is de gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar van het programma Publieke Gezondheid verlaagd en is de gemeentelijke bijdrage van de andere gemeenten naar rato verhoogd.

Advies: Dit gaan we naar de toekomst toe voorkomen door hier het vier-ogen principe toe te passen. Dit is een onderdeel van de doorontwikkeling Financien & Control en het verder in control geraken.

Onderstaand de overzichten per jaar, van de correcties is bij juiste toepassing van de bijdrageverdeelsystematiek.

Ad a.)

2019 t/m 2024 Correctie gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar, bij juiste kostenverdeling

Bedragen in €

Programma	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gezondheid	3.980	1.676	0	1.000	9.888	15.969
Veiligheid Risicobeheersing	0	0	0	0	0	0
Veiligheid Incidentbestrijding	-3.980	-1.676	0	-1.000	-9.888	-15.969
Meldkamer	0	0	0	0	0	0
CMA	0	0	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Ad b.)

2025 t/m 2027 Correctie gemeentelijke bijdrage Programma Gezondheid, bij juiste kostenverdeling

Bedragen in €

Gemeente	2025	2026	2027	Totaal
Beesel	-467	-509	-615	**-1.592**
Bergen	-458	-492	-591	**-1.541**
Echt-Susteren	-1.114	-1.215	-1.469	**-3.798**
Gennep	-620	-669	-814	**-2.103**
Horst aan de Maas	-1.532	-1.667	-2.031	**-5.230**
Leudal	-1.255	-1.359	-1.637	**-4.252**
Maasgouw	-850	-922	-1.105	**-2.878**
Mook en Middelaar	18.277	19.844	23.976	**62.097**
Nederweert	-609	-659	-795	**-2.064**
Peel en Maas	-1.588	-1.728	-2.077	**-5.393**
Roerdalen	-725	-784	-951	**-2.460**
Roermond	-2.113	-2.305	-2.785	**-7.204**
Venlo	-3.610	-3.914	-4.724	**-12.248**
Venray	-1.557	-1.687	-2.045	**-5.288**
Weert	-1.778	-1.934	-2.335	**-6.047**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

'+'= ophoging gemeentelijke bijdrage

-'= verlaging gemeentelijke bijdtrage

2. **Vanaf 2021 Programmaonderdelen Publieke gezondheid zijn samengevoegd en % dienstverlening verdeeld op basis van historie, zonder formele besluitvorming.**
   In 2021 zijn de programmaonderdelen ‘Preventie’ en ‘Kennis & Innovatie’ samengevoegd in het programmaonderdeel ‘Kennis & Advies’. Op ‘Preventie’ was het % dienstverlening Mook en Middelaar vastgesteld op 16%, op ‘Kennis & Innovatie’ 100% (zie bijlage 1) en daarmee uitgangspunt voor de bijdrage voor de programmaonderdelen. Bij samenvoeging naar het nieuwe programmaonderdeel ‘Onderzoek, Kennis en Advies’ is op basis van de bovenstaande verhoudingen de een % dienstverlening van 40% meegenomen in de berekening van de gemeentelijke bijdrage (zie bijlage 3).

Advies: Aanpassingen en verschuivingen in de bijdrageverdeelsystematiek worden transparant opgenomen bij de besluitvorming van de begroting.

3. **Vanaf 2024 Programmaonderdelen Brandweerzorg zijn samengevoegd en % dienstverlening verdeeld op basis van historie, zonder formele besluitvorming.**
   Vanaf de begroting 2024 is het Programma Brandweerzorg niet meer onderverdeeld in programmaonderdelen. Het % dienstverlening op de programmaonderdelen was relevant voor de MER-gemeenten en de gemeente Venray. In lijn met deze afwijkende dienstverlening is de weging van het % dienstverlening zoals opgenomen in de begroting 2023 het uitgangspunt voor gemeentelijke bijdrage van de daaropvolgende jaren.

Advies: Aanpassingen en verschuivingen in de bijdrageverdeelsystematiek worden transparant opgenomen bij de besluitvorming van de begroting.

Verbeteracties naar aanleiding van bevindingen

- Vanaf begin 2025 is de afdeling Financiën & Control bezig met een doorontwikkeling. Er wordt doorontwikkeld op mens, proces en systeem om enerzijds als organisatie verder in control te komen en anderzijds de interne dienstverlening en informatievoorzienig verder te verbeteren.
- Doordat we steeds beter inzicht en overzicht verkrijgen in de processen, het gebruik van het systeem en de manier van werken, komen er ook nieuwe constateringen en uitdagingen aan het licht. De in deze memo benoemde bevindingen zijn daar onderdeel van. Het is positief te noemen dat dit inzicht er is, dat maakt het beeld van de totale uitdaging steeds scherper. Aan de andere kant maakt dit de uitdaging niet minder groot of zelfs groter dan in eerste instantie verwacht.
- Uiteindelijk willen we van corrigeren en repareren aan de achterkant komen tot inzicht, overzicht en voorspelbaarheid aan de voorkant.
- Adviezen hoe hier naar de toekomst mee om te gaan zijn toegevoegd aan de bevindingen.

Vervolg

Bovenstaande bevindingen dienen opgelost te worden, uitgangspunt is transparantie en duidelijkheid naar de deelnemende gemeenten.

- Voor de correctie van bevinding 1 is het volgende besproken met Mook & Middelaar.
    - Geen correctie gemeentelijke bijdrage Mook en Middelaar over 2025 en 2026.
    - Vanaf 2027 volgens juiste toepassing bijdrageverdeelsystematiek. Financiële impact: Gemeentelijke bijdrage 2027 alle gemeenten wordt aangepast. Grootste impact voor Mook en Middelaar (+€24.000 in 2027)
- Voor bevindingen 2 en 3 is door wijziging van de begrotingsopzet is de impact niet meer te achterhalen om dit met terugwerkende kracht te corrigeren. Het advies is om de uitgangspunten voor de bijdrageverdeelsystematiek formeel te laten vaststellen door het AB.

Bijlage 1: Kostenverdeelsleutels per programmaonderdeel

Programma	Programmaonderdeel	Sleutel
Gezondheid	Preventie	Inwoneraantal
	Standaardzorg Jeugd	SES Variant B
	Risicozorg Jeugd	SES Variant B
	Inspecties kinderopvang	Inwoneraantal
	Preventie specialismen	Inwoneraantal
	Standaardzorg specialismen	Inwoneraantal
	Risicozorg specialismen	Inwoneraantal
	Kennis & Innovatie	Inwoneraantal
Veiligheid Risicobeheersing	Ruimtelijke veiligheid	Gemeentefonds B&R
	Industriële veiligheid	Gemeentefonds B&R
	Bouwveiligheid	Gemeentefonds B&R
	Gebruiksveiligheid	Gemeentefonds B&R
	Overig risicobeheersing	Gemeentefonds B&R
Veiligheid Incidentbestrijding	Basisbrandweerzorg	Gemeentefonds B&R
	Specialismen en GBO	Gemeentefonds B&R
	GHOR	Gemeentefonds B&R
	Gemeentelijke processen	Gemeentefonds B&R
	Crisisbeheersing en multid. Samenwerken	Gemeentefonds B&R
Meldkamer	Meldkamer	Gemeentefonds B&R
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt	Gemeentefonds B&R

Bijlage 2: % Dienstafname per programmaonderdeel per gemeente

		Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw	Mooken Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert
Gezondheid	Preventie	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	16%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Standaardzorg Jeugd	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Risicozorg Jeugd	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Inspecties kinderopvang	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Preventie specialismen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Standaardzorg specialismen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Risicozorg specialismen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Kennis & Innovatie	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Veiligheid Risicobeheersing	Ruimtelijke veiligheid	100%	100%	50%	100%	100%	100%	50%	100%	100%	100%	50%	100%	100%	100%	100%
	Industriële veiligheid	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Bouwveiligheid	100%	100%	0%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	75%	100%
	Gebruiksveiligheid	100%	100%	2%	100%	100%	100%	2%	100%	100%	100%	2%	100%	100%	50%	100%
	Overig risicobeheersing	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Veiligheid Incidentbestrijdin	Basisbrandweerzorg	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Specialismen en GBO	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	GHOR	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Gemeentelijke processen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Crisisbeheersing en multid. samenwerk	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Meldkamer	Meldkamer	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%

Bijlage 3: % Dienstafname per programmaonderdeel per gemeente (per 2021)

Programma	Programma-onderdeel	Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw	Mooken Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Onderzoek, kennis en advies	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	40%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Brandweerzorg	Risicobeheersing:															
	- Ruimtelijke veiligheid	100%	100%	50%	100%	100%	100%	50%	100%	100%	100%	50%	100%	100%	100%	100%
	- Industriële veiligheid	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	- Bouwveiligheid	100%	100%	0%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	75%	100%
	- Gebruiksveiligheid	100%	100%	2%	100%	100%	100%	2%	100%	100%	100%	2%	100%	100%	50%	100%
	- Onderzoek en beleid	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Incidentbestrijding en preparatie	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Gemeentelijke processen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	Meldkamer	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%